

Workshops 2023

28. – 29. september i Akureyri

Alle workshops afholdes i to børnehaver, den ene på
torsdag og den anden på fredag

- 1. Stærke børnefællesskaber – Danmark**
Afholdt i Lundarsel og Hólmasól
- 2. Udelivets betydning – Danmark**
Afholdt i Naustatjörn og Hulduheimar-Sel
- 3. Mental wellbeing – Finland**
Afholdt i Hulduheimar-Sel og Naustatjörn
- 4. Supportsystem for child with special needs – Finland**
Afholdt i Iðavöllur og Klappir
- 5. Successful inclusion – Island**
Afholdt i Klappir og Lundarsel-Pálmholt
- 6. Quality in play and work – Island**
Afholdt i Kiðagil og Krógaból
- 7. Livmestring, gennem leik – Norge**
Afholdt i Lundarsel-Pálmholt og Iðavöllur
- 8. Livmestring, livet og sånn – Norge**
Afholdt i Tröllaborgir og Kiðagil
- 9. Det viktiga kompensatoriska uppdraget – Sverige**
Afholdt i Krógaból og Tröllaborgir
- 10. Pedagogisk lärmiljö för barn med autism – Sverige**
Afholdt i Hólmasól og Lundarsel

Hjemmesider til vore skole:

[Lundarsel og Lundarsel-Pálmholt](#)

[Iðavöllur](#)

[Kiðagil](#)

[Naustatjörn](#)

[Krógaból](#)

[Hulduheimar-Sel](#)

[Tröllaborgir](#)

[Klappir](#)

[Hólmasól](#)

About our [preschool system](#) in Akureyri (+English)

1.

Stærke børnefællesskaber gennem systematisk evalueringskultur

I dagtilbud Nordvest understøtter vi stærke børnefællesskaber, gennem en systematisk evalueringskultur. Medarbejder og ledelse har i fællesskab udarbejdet en evalueringsmodel, der tager fælles afsæt i en systematisk og procesorienteret evaluering af det pædagogiske læringsmiljø, på den enkelte stue med afsæt i den aktuelle børnegruppe.

Evalueringsmodellen er indsatser i fællesskabet, for at understøtte hele børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse. Vi tager afsæt i, at alle børn skal have mulighed for at deltage i og være en aktiv del af børnefællesskaberne. Det er det pædagogiske personales ansvar, at alle børn er inkluderet i børnefællesskaberne.

Evalueringsmodellen er forebyggende indsatser gennem samarbejde i teamet, for at understøtte et stærkt børnefællesskab.

I modellen tages der fagligt afsæt i følgende overskrifter:

- Børneperspektivet
- Vores børnesyn
- Refleksion og kommunikation
- Børnegruppen i centrum
- Det pædagogiske læringsmiljø
- Forudsætninger
- Mål og indikatorer
- Pædagogiske metoder
- Organisering og aktiviteter
- Vi voksnes rolle
- forældresamarbejde
- dokumentation og tidsplan
- Evaluering

To pædagoger fra en vuggestue og en børnehave i dagtilbuddet, vil holde oplæg om hvordan evalueringsmodellen anvendes i praksis. Vi vil understøtte oplægget med praksisfortællinger/ solstrålehistorier, billeder og video.

Workshoppen vil blive afholdt på dansk.

2.

Udelivets betydning for inklusion

I Dagtilbud Nordøst vil vi gerne kendes på hashtagget #engodbørnedag - hvor den strukturelle og processuelle kvalitet er i højsæde.

En god børnedag der tager udgangspunkt i, at alle børn har rettigheder til at være en del af børnefællesskaber i et miljø med leg og læring over hele dagen - i et miljø hvor hvert minut, hver mikro-kontekst har betydning.

Med baggrund i dagtilbudsloven og den styrkede læreplan, vil vi med overskriften;

”Naturen og udelivet som et mangfoldigt og inspirerende lege og læringsmiljø” – belyse hvorledes der sker noget fuldstændig magisk i uderummet, når fokus er høj kvalitet i de gode børnedage og et godt børneliv for alle børn.

Vi tager altid udgangspunkt i, hvordan lege og læringsmiljøerne i uderummet tilrettelægges, forandrer sig og hvordan dette giver børnene mulighed for at være nysgerrige, stille spørgsmål og eksperimentere med at finde svar, således at de udvikler sig – trives og dannes.

Vi har fokus på barnets perspektiv, en tidlig indsats og høj kvalitet i den gode børnedag.

På workshoppen vil vi præsentere processer fra vores praksis, hvor der tages udgangspunkt i barnets viden, undren og spørgsmål, og hvordan disse bearbejdes i små eller større temaer.

Workshoppen vil vise, hvordan børnene er inddelt i lege og læringsfællesskaber, små eller større grupper afhængigt af interesser, kompetencer og alder.

Vi viser eksempler på hvordan den tidlige indsats har afgørende betydning for alle børns deltagelsesmuligheder og hvordan der skabes grundlag for at lege og lære i forpligtende fællesskaber med gode venner og nærværende pædagogiske medarbejdere.

Oplægsholdere: Pædagogiske leder Mette Thrane og Ronni Sørensen.

Oplægget afholdes på dansk m. dansk/engelske slides og med mulighed for engelske oversættelser.

3.

Three-level support in Finnish Early childhood Education and Care

A child participating in early childhood education and care has the right to receive the general support required for his or her individual development, learning and well-being as part of the basic activities of early childhood education and care without delay when the need for support arises.

The support provided to the child may include the pedagogical, structural and care-related forms needed by the child. Early Childhood Education and Care Act, Chapter 3A, Section 15 a (16.12.2021/1183)

The Act on Early Childhood Education and Care was revised as of 1.8.2022. The law requires that support be arranged according to the child's needs and without delay. The three levels for the support are general, intensified and special support.

The early childhood education and care plan specifies the guidelines for organising support. To support our work, education and "vasu-clinics" have been arranged for all personnel during the year.

In the workshop, we will give practical examples of the implementation of three-level support in Lahti. In our presentation, we illustrate the activities at different levels of support, which is based on high-quality everyday pedagogy and we are making a short video about this process to show you.

Vasu = Finnish word for The plan for Early Childhood Education and Care

"Vasu-clinics" = our name for the Teams-meetings

Contact information in case of questions

Anu Paronen, daghem Herrasmanni e-mail: anu.paronen@lahti.fi

Reeta Valjento, daghem Kytölä e-mail: reeta.valjento@lahti.fi

4.

Mental well-being in Lahti early childhood education and care

"The well-being plan of the City of Lahti for children and young people includes goals and measures to promote well-being. These objectives and measures have been taken into consideration and will be specified in the early childhood education plan and in the unit-specific annual plans of the City of Lahti." City of Lahti Early Childhood Education Plan 2022

The lecture presents measures to support mental well-being and ways to develop safe learning environments in early childhood education and care in Lahti.

After the lecture, the participants get to share experiences in supporting mental well-being in early childhood education and care in their municipality. In addition, we will discuss together the importance of the early childhood education professional's own mental well-being in working with children.

Jonna Tuominen
Head of Kanerva early education centre

Teemu Kari
Special education teacher in early childhood education, Kanerva early education centre

5.

Successful inclusion

In Klappir preschool we have been developing ways to be able to service all children what ever challenges there are to face. In our workshop we are going to tell you about how our special education team has been working closely with the Division of welfare in Akureyri towards the goal to give all children opportunity to play and learn along their peers in their own class.

The cooperation is regarding service to a child with unic needs and it's family. The child's health issues are severe and it often disables it's participation in regular preshool activities.

This development project is about giving the child opportunity to be able to participate as much as possible when the child's health allows it. When the child can not access the preschool due to it's syndrome there is certain structure regarding teaching and caring at home, in collaboration with the parents. This is a case of intertwined service of health care, preschool and parents.

The manu opportunities and challenges in the planning, cooperation and shaping of the project will be discussed in our workshop.

Drífa Þórarinsdóttir, principal at Klappir

Herdís Júlía Júlíusdóttir, occupational therapist and a staffmember of Klappir and division of welfare in Akureyri

English with ordic support material.

6.

Quality in play and work.

Our goal is to be outstanding. But how do we know if our work with children is just that?

Icelandic schools use the National Curriculum Guide as a framework for school activities and a guide through their objectives and goals. It gives a comprehensive view of education and expands on the education policy of existing laws, regulations and international conventions. The educational policy that appears in the National Curriculum is based on six fundamental pillars which the curriculum guidelines are based on, and they form the essence of the educational policy.

They include the working methods, content and the learning environment at every school level and form important continuity in the Icelandic educational system. School evaluation is a provision of law that every school in Iceland must follow. Evaluation can both be internal and external and in the national curriculum can be found criteria that schools follow and adapt to their own curriculum and policy.

Internal evaluation can bring important benefits to schools, to children, to parents and last but not least to staff if it is done properly. In 2020 Akureyri set a new school policy that focuses on **quality** in schools and how the schools evaluate their work and play.

There are five 5 quality criteria forms that schools fill out and write a report on how it's going and what the schools is going to focus on to improve next year. In this workshop we will go over these quality criteria forms and what other assessments tools preschools in Akureyri uses to evaluate their work.

Sóley Kjerúlf Svansdóttir head of special education at Kiðagil

English with Nordic support material

7.

Livsmestring gjennom lek

En hjerne i utvikling har et medfødt behov for lek. Det er ei bekymring at økt læringspress i tidlig alder fører til større skolefracfall og psykiske lidelser hos barn og unge. Studier viser at lek fremmer viktige utviklingsprosesser og gir det beste grunnlaget for videre læring. Barns lek har betydning for både motoriske, sosiale, språklige og kognitive ferdigheter.

Den norske Rammeplan for barnehagen sier at leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Den gir klare krav til personalet både når det gjelder organisering av leken og den voksnes rolle i leken.

Ellingsøy barnehage ligger i naturskjønne omgivelser og visjonen vår er: «Aktive og inkluderende barn og voksne, gir trygghet og glede». Siste året i Ellingsøy barnehage er barna i en egen utegruppe. Der bruker de naturen som lekeplass uten «vanlige» leker.

Vi vil i workshopen ha søkelys på:

- Tilrettelegging av den frie leken
- Fremme et inkluderende lekemiljø med plass til alle.
- Voksenrollens betydning
Naturen som lekeplass.

Ledere: Lise Kalvøy (styrer) pluss en pedagogisk leder.

Språk: Norsk med støtteark på engelsk.

8.

Workshop Livet&Sånn- hvordan bygge god livsmestring og helse

I samfunnet i dag ser vi stadig flere barn og unge med utfordringer rundt psykisk helse. Man ser et økende utenforskap, stadig fler faller ut av videregående skoler og arbeidsliv og flere barn og unge oppgir at de har utfordringer og trenger hjelp og støtte.

Derfor må livsmestring og psykisk helse på agendaen tidlig, og vi må jobbe bredt for å bygge god psykisk helse. Ålesund kommune har derfor utarbeidet et verktøy som heter Livet&sånn.

Verktøyet skal utvikle og implementere universalforebyggende tiltak med hensikt å bygge god psykisk helse. Tiltakene skal gjennomføres som opplæring i folkehelse og livsmestring for barn og unge, for foreldre og for ansatte i barnehager og skoler.

Opplegget er inndelt i barnehage, 1-7-trinn og 8-10-trinn.

En del av opplegget handler om å gi barn og voksne god forståelse for hva følelser er, hvorfor de dukker opp og hva de vil fortelle oss. Ved hjelp av 8 følelsesfigurer og tegninger av barn som viser disse følelsene, har Livet&Sånn laget et opplegg som kan brukes fleksibelt etter alder og behov. Dette ligger åpent på nettsiden og kan brukes av alle.

På workshopen til Nørve barnehage vil vi synliggjøre hvordan vi arbeider med programmet;

1. For foreldrene på f.eks. foreldremøter, i foreldresamtaler etc.
2. For de ansatte med å tilføre kunnskap, reflektere over handlinger, holdninger, kartlegge relasjoner etc.

For barna med å jobbe med følelser, sosial kompetanse samt jobbe for å bygge gode læringsmiljøer hvor barna har trygge og gode psykososiale arbeidsmiljø.

Ledere: Elin Ostnes (styrer) pluss en pedagogisk leder.

Språk: Norsk med støtteark på engelsk

9.

Det viktiga kompensatoriska uppdraget

Hur kan projekterandet bli ett verktyg för inkludering?

”Ingen är – alla människor blir i olika sammanhang och miljöer.”

En viktig uppgift för oss pedagoger är att skapa bästa sammanhang och förutsättningar för alla barn att kunna utvecklas och stärka sin identitet.

Workshopen kommer bland annat handla om hur vi tillsammans kan bryta schablonbilder som finns av barn och i stället utgå ifrån gruppen och de barn vi har just nu. Detta sker kontinuerligt genom pedagogernas gemensamma reflektion och i möten tillsammans med vårdnadshavare. För att vi ska ha en förskola för alla behöver utbildningen utgå ifrån varje barns styrkor, intressen, förmågor och behov. För att göra detta möjligt har vi en tydlig organisation, en tydlig miljö samt tid för reflektion tillsammans. Utifrån våra ställningstagande har vi gemensamt kommit överens om hur vi förhåller oss kring barnsyn, kunskapssyn och syn på lärande.

Det är alltid vi i organisationen som har ansvaret, aldrig barnet. Vi behöver skapa en så lite funktionshinderande miljö som möjligt.

Genom det projekterande förhållningssättet kan vi pedagoger hitta ingångar för alla barn att delta i det gemensamma på sina villkor.

I workshopen kommer vi att dela med oss av exempel från verksamheten:

Hur kan inkludering gå till utifrån ett projekterande förhållningssätt och hur alla barnens olika bidrag blir lika viktiga?

På vilket sätt bidrar barnens olikhet, styrkor och intressen till det gemensamma, och hur kan vi använda oss av dessa som ett verktyg för att utvecklas både individuellt och tillsammans med andra?

Ledare: Viktoria Backman och Jennie Gustafsson, förskollärare, Förskolan Emilia Öst

Språk: Svenska med stöd av engelska

10.

Pedagogisk lärmiljö för barn med autism

När det specifika blir det generella, ett inkluderande förhållningssätt

Andel barn i förskoleåldern i behov av anpassningar inom autismspektrumtillstånd ökar. Vissa barn med autism utreds och får sin diagnos redan i förskoleåldern, medan andra utreds senare. Även bland de barn som inte har någon diagnos, kan man se barn som urskiljer sig från sina kamrater. Diagnos ska inte vara avgörande. Förskolan ska vara anpassad för att alla barn ska kunna lära och må bra. Oavsett om barnet har någon diagnos eller inte är det viktigt att barnet får det stöd det behöver i förskolan. Tidiga anpassningar innebär bättre förutsättningar för barnet att utvecklas bra.

Att arbeta med barn med autism är en utmaning för pedagogen. Det är komplext att tillämpa förskolans läroplan utifrån alla barns olika behov.

Vissa barn med autism klarar av och mår bra av att delta i aktiviteter med flera andra barn, andra inte. På Bäckby norra förskola har vi skapat en organisation som är anpassad efter barnens olika behov. Verksamheten organiseras i elva grupper, fyra grupper för de yngsta barnen 1-2 år, tre grupper för de mellanstora barnen 2-3 år, tre grupper för de äldsta barnen 4-5 år och en grupp för barn med olika grader av utvecklingsstörning och med funktionsnedsättning i form av autismspektrumtillstånd, avdelning Lyan. På förskolan arbetar 29 pedagoger, av dem är tolv förskollärare, åtta resurser och en enhetsvikarie. Sedan hösten 2019 har förskolan en socialpedagog med syfte att förstärka förskolan med ytterligare kompetens, för att nå målen i läroplanen gällande likvärdighet och utveckla förutsättningar för samverkan och dialog med vårdnadshavare.

Vi har märkt att de anpassningar vi erbjuder barn med autism gynnar samtliga barn, det specifika blir det generella. Vi har under flera år bestämt att använda oss av visuella stöd för samtliga barn. Visuella stöd i form av bilder, tecken eller föremål fungerar ofta bra för barn med autism. Ett schema med bilder förbereder barnet på kommande aktiviteter och skapar trygghet och förutsägbarhet. På det sättet kan barnet som behöver stöd i sin kommunikation kommunicera med de vuxna och sina kamrater. Vi använder oss av TAKK, bildstöd och dagsschema.

TAKK är ett kommunikationssätt för hörande personer med försenad eller avvikande språkutveckling. För att barnet ska utvecklas och lära sig på bästa sätt, krävs att pedagogerna runt barnet har grundläggande kunskap om autism. Även god kunskap om fungerande pedagogiska strategier, liksom specifik kunskap om det särskilda barnet är viktigt. Via Habiliteringen får pedagoger utbildning inom autism. Västerås stads specialpedagog erbjuder kontinuerlig förebyggande handledning där pedagogerna kan få pedagogiskt stöd. Pedagogerna strävar efter att ha ett nära samarbete med vårdnadshavare och Habiliteringen. Treparters-möte förskola-Habiliteringen-vårdnadshavare planeras varje termin. Samtliga pedagoger strävar efter att använda dessa verktyg som en naturlig del av vardagen. Fortbildning för pedagoger inom TAKK pågår.

I vår workshop vill vi berätta och visa för er hur vi organiserar oss och hur vi arbetar med undervisning och inkludering av barn med autism i vår förskola. Vi vill berätta om våra framgångsrika metoder där den specifika anpassningen för ett barn kan gynna hela gruppen:

Som exempel, på avdelning Lyan finns det ett särskilt schema där övriga barn i förskolan kan besöka avdelningen under vissa undervisningsaktiviteter.

Vi använder oss av TAKK och bildstöd för samtliga barn på övriga avdelningar för att skapa begriplighet samt att förtydliga och förenkla utbildningen på förskolan.

Hur kommunicerar barnet genom teckenstöd och gör sig förstått?

Effekter eller resultat

Barnen blir tryggare, mindre utåtagerande och söker sig till de vuxna för att få stöd och hjälp eftersom de vet att de vuxna förstår.

Ledare: Susanne Olsson och Anna Lindström, förskollärare, Bäckby norra förskola

Språk: Svenska med stöd av engelska